

D R E P T U L

LEGIslaTİUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ÂTHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I*: V. Cristescu cu Eforia spitalelor civile. *Tribunalul județului Tecuci*: Maria C. Plagino cu Nestor Cincu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 16 Aprilie 1914

Președinta d-lui P. Ionescu, consilier

V. Cristescu cu Eforia spitalelor civile

UZUFRACT. — UZUFRACTUAR. — ARENȚI. — FRUCTE CIVILE. — DOBÂNDIREA LOR ZI CU ZI. — ART. 525 C. CIV.
UZUFRACT. — UZUFRACTUAR. — ARENȚĂ — PLATA LA TERMEN. — ÎNCETAREA UZUFRACTULUI. — ART. 525 C. CIV.

1° Dispozițiunile art. 525 c. civ., potrivit căroră arenzile cari constituiesc niște fructe civile se socotesc a fi dobândite zi cu zi de către uzufructuar, se referă numai la raporturile dintre uzufructuar și nudul proprietar, nu și în ce privește pe moștenitorii uzufructuarului cari rămân uzufructuari față de nudul proprietar pentru fructele pe cari uzufructuarul le-a perceput peste durata uzufructului.

2° Arendașul care a plătit uzufructuarului arenda la termenul prevăzut prin contract nu poate fi apucat a plăti a doua oară aceeași arendă, de oarece dânsul a făcut o plată valabilă și s'a liberat astfel de obligațiunea plății, rămânând numai ca nudul proprietar să se despăgubească de la moștenitorii uzufructuarului de sumele pe care acesta le-a încasat pentru timpul când a încetat dreptul lui la fructele lucrului.

No. 124. — Casată, după recursul făcut de V. Cristescu, sentința No. 353 din 1913, a tribunalului Prahovă, secția I, dată în proces cu Eforia spitalelor civile.

S'au ascultat d-l avocat Elie Niculescu, în dezvoltarea motivului de casare, și d-l avocat Al. N. Ionescu, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Tribunalul Prahova, face o greșită aplicare a art. 525 din codul civil, când îmi respinge apelul ce am format în contra deciziei administrației financiare de Prahova, cu No. 39460 din 1912, căci eu nu puteam face altfel decât să plătesc la timpul oportun arenda moșiei în mâinile uzufructuarului d-na Macca, căci altfel mi se rezilia contractul pentru neexecutare de obligațiune. Cel ce plătește la timp face bine, căci contrariu se expune la urmărire. În acest sens sunt și hotărârile judecătorești, date în diferite ocaziuni. Eforia nu pierde nimic, căci nu are decât să se adreseze moștenitorilor d-nei Macca, spre a încasa dela ei acel rest de arendă, căci succesiunea lor este mărită cu această diferență de arendă».

Având în vedere că se constată din sentința suspusă recursului că recurentul Vasile Cristescu a luat în arendă moșia Cocăraști-Capli pe timp de cinci ani cu începere dela 23 Aprilie 1910, dela Elena Macca, uzufructuara acelei moșii, al cărei nud proprietar era Eforia spitalelor civile din București; că la 8 Martie 1912, dânsul a plătit uzufructuarului Elena Macca, conform clauzelor contractului, arenda datorită până a 26 Octombrie 1912; că uzufructuara încetând din viață la 27 Mai și Eforia spitalelor civile devenind astfel proprietară absolută asupra acelei moșii, în virtutea testamentului defunctului C. Caribol, a urmărit conform legii de urmărire pe recurent pentru plata arende corespunzătoare timpului dela data încetării din viață a uzufructuarului, și până la 23 Octombrie

1912; că, numitul a făcut contestație în contra acestei nrmăriri, pe care tribunalul judecând-o ca instanță de apel, a respins-o argumentând că după art. 525 c. civ., fructele civile socotindu-se dobândite zi cu zi, arenda se cuvine uzufructuarei numai până în ziua încetării sale din-viață, adică în speță până la 27 Mai 1912, iar arenda aferentă timpului dela 27 Mai până la 23 Octombrie 1912, adică suma de 2.433 lei 35 bani, trebuie să fie plătită eforiei de către arendaș, cu toate că acesta o plătitise uzufructuarei la data când ea a fost exigibilă conform contractului;

Având în vedere, că după art. 525 c. civ., arenzile care constituiesc niște fructe civile, se socotesc zi cu zi de către uzufructuar; că, însă, această dispozițiune a legii regulează numai raporturile dintre uzufructuar și nudul proprietar, moștenitorii uzufructuarului rămânând uzufructuari față de nudul proprietar pentru fructele pe care uzufructuarul le-a perceput peste durata uzufructului;

Având în vedere că, de aci rezultă că arendașul care a plătit uzufructuarei arenda la termenul prevăzut prin contract, nu poate fi apucat a plăti a doua oară aceiași arenda, de oarece dânsul a făcut o plată valabilă și s'a liberat astfel, în mod legal, de obligațiunea plății, rămânând ca nudul proprietar să se despăgubească dela moștenitorii uzufructuarei de sumele pe care acesta din urmă le-a înecsat pentru timpul când a încetat dreptul ei la fructele lucrului;

Având în vedere că astfel fiind, tribunalul a dat o greșită iuserpretare art. 525 c. civ., când a validat urmărirea făcută de Eforie pentru o sumă ce fusese plătită în mod valabil de dânsul, în mâna uzufructuarei moșiei, așa încât motivul de casare găsindu-se întemeiat, el trebuie să fie admis, casându-se sentința tribunalului.

Pentru aceste motive, căsează.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TECUCI

Audiența dela 24 Octombrie 1913

Președinta d lui C. N. Crivăț, președinte

Maria C. Plagino cu Nestor Cincu

HOTĂRNICII. — CITAȚII. — TERMEN. — NULITĂȚI. — ART. 78 ȘI 735 AL. 2 PR. CIV. — ART. 8 REG. HOTĂRNICILOR.

HOTĂRNICII. — DEPUNEREA PLANULUI ȘI CĂRTEI DE HOTĂRNICIE. — PERSOANĂ FĂRĂ CALITATE. — RATIFICARE. — ART. 48 REG. HOTĂRNICILOR.

HOTĂRNICII. — EXECUTARE. — TITLU. — ART. 19, 30 ȘI 31 REG. HOTĂRNICILOR.

1° Neimănarea citației, conform art. 8 din vechiul regulament pentru hotărnicii în termen minim de trei luni, constituie pentru parte, în lipsă de sancțiune în vorbitul articol din regulament, o nulitate relativă din acelea prevăzute de art.

735 al. 2 pr. civ., la care partea poate renunța fie expres, fie tacit și pe care nu o poate opune decât numai partea în favoarea căreia legea a prescris o și numai când are interes a o opune.

2° Potrivit art. 18 din regulamentul hotărnicilor, planul și cartea de hotărnicie trebuiesc depuse la tribunal de proprietar sau de împuternicitul său, căci această depunere având de efect începerea procesului între proprietar și vecini, întrunește caracterul unei adevărate acțiuni și, pentru a intenta o acțiune valabilă, între alte condițiuni, se cere ca acel ce o face să aibă și calitatea de a o face. În cazul când planul și cartea de hotărnicie au fost depuse la tribunal de inginer, fără intervenția proprietarului, adică de o persoană fără calitate, acțiunea nu se declară nulă, căci ea poate fi ratificată întocmai ca orice acte judecătorești făcute de persoane fără calitate, cu condițiune ca ratificarea să fie făcută în termen.

3° Când se dă mulțumire din parte tuturor vecinilor pe hotărnicie, titlul în virtutea căruia se va face executarea de inginer nu poate fi altul decât transacția urmată între părți, prin mulțumirile date de ele și primite de inginer, care are în specie mai mult caracterul unui funcționar public, decât caracterul unui expert.

No. 218. — S'au prezentat contestatoarea Maria C. Plagino, asistată de d-nii avocați M. G. Orleanu și Virgil Mironescu, și intimatul Nestor Cincu, asistat de d-l avocat I. Angelescu.

Tribunalul,

Având în vedere contestația introdusă de d-na Maria C. Plagino, proprietara moșiei Vladnic din județul Tecuci, domiciliată în comuna Valearea, cu autorizația soțului său C. Plagino, prin petiția din 27 Iunie 1911, contra executării hotărniciei și planului moșiei Cociorveni, din județul Tecuci, proprietatea d-lui Nestor Cincu, domiciliat în orașul Tecuci, precum și suplimentul de motive depuse cu petițiunea înregistrată la No. 17917 din 3 Octombrie 1913;

Având în vedere că contestația cuprinde mai multe motive, pe care le vom cerceta pe rând și în ordinea în care au fost dezvoltate în audiență și în rezumatetele de concluziuni.

În primul loc s'a susținut de contestatoare că chemarea autorului său la fața locului de inginer, nu s'a făcut cu paza termenului minimum de trei luni, impus de art. 8 din vechiul regulament al hotărnicilor.

În fapt, se constată că inginerul hotarnic Leon Botez, a citat pe Constantinide, autorul contesta- toarei, și dovada de primirea citației poartă data de 29 Iulie 1880, asemenea termenul chemării de 29 Septembrie 1880, a fost publicat și în gazeta de Foc- șani, No. 85 din 22 Iulie 1880; rezultă în mod ne- îndoios că citația a fost înmănată lui Constantinide, cu mai puțin de trei luni de epoca când inginerul urmă să procedeze la lucrare la fața locului, și pen- tru a deduce din acest fapt nulitatea actului de pro- cedură, s'a ridicat de contestatoare mai multe obiec- țuni pe care le vom discuta :

Considerând că, în ceea ce privește data de când urmează a se calcula termenul de trei luni, cu toate că textul face, totuși trebuie să se socotească dela primirea citațiunei, căci această dispoziție nu poate să fie creată decât în avantajul părții chemate, în vederea obligațiunei ce i se impune prin art. 8 și 13 din regulamentul hotărnicilor, de a veni pregătit cu toate cărțile și documentele ce va avea și pentru care de multe ori are nevoie de timp pentru a și le procura și aduna (Cas. Bul. 1899, pag. 305);

Că, odată câștigat acest punct, al timpului decând se calculează termenul de trei luni, naște întrebarea care de altfel face și obiectul contestațiunei, dacă o citație este înmănată cu mai puțin de trei luni, apoi procedura în ce privește comunicarea ei este nulă?

Considerând că, textul art. 8 din regulamentul ho- tărnicilor nu prevede nici pe față nici implicit sanc- țiuinea unei asemenea comunicări, în asemenea caz sancțiunea nu lipsește cu desăvârșire, ci o găsim în dreptul comun prevăzută în art. 735 al. 2 pr. civ.;

Considerând că, nulitățile prevăzute de art. 735 al. 2 pr. civ., sunt relative, în sensul că ele nu pot fi opuse decât de partea în favoarea căreia legea le-a prescriș, sau de părțile care au interes să le o- pună; deasemenea ele fiind de interes privat, păr- țile pot renunța la ele, fie expres, fie tacit; și în fine aceste nulități se acoperă prin tăcerea părții, fi- ind presupusă că a renunțat la ele, dacă nu le invoacă înaintea primilor judecători și înainte de orice apă- rarea asupra fondului, în *limine litis* conform art. 111 pr. civ.; că, tocmai aci vine interesul discuțiunei, să nu se creadă că dacă Constantinide nu a invocat nulitatea procedurii înaintea inginerului la 29 Sep- tembrie 1880, nu mai este admis s'o ridice astăzi;

din contra, nu poate face acest lucru decât astăzi, căci nu era cu puțință s'o facă la 29 Septembrie 1880, căci tocmai de lipsa de procedură din acea zi se plânge; nici nu se poate considera că a renunțat la ea, căci înaintea oricărei apărări asupra fondului, ridică nulitatea procedurii, dar pentru ca această nulitate să aibă isbândă se mai cere interesul părții care o ridică, adică după cum se exprimă și textul art. 735 al. 2 pr. civ., dacă călcarea formei a prici- nuit părții care o invoacă o vătămare, pe care nu o poate îndreptă de cât anulând actul (Bul. Cas. 1894, pag. 934);

Considerând că, tocmai din acest punct de vedere, răsare inferioritatea contesta toarei, de oarece cu ni- mic nu dovedește prejudiciul ce i l-ar fi adus faptul că citația inginerului i-a fost înmănată cu mai puțin de trei luni;

Că, dar, contesta toarea nedovedind prejudiciul, fi lipsește cu desăvârșire interesul anulării procedurii de înmănarea citației inginerului, pentru termenul de 29 Septembrie 1880;

Considerând că, contesta toarea mai caută a trage nulitatea actului de procedură și din dispoziția art. 732 pr. civ., după care nu se pot scurta termenele însemnate de legiuitor, decât în cazurile arătate de lege și aceasta sub sancțiunea nulității;

Că, foarte adevărată sancțiune după noua redac- țiuine a art. 732 pr. c., pe când în vechiul text lipsea sancțiunea și, în asemenea caz, sancțiunea urma a fi căutată tot în dispozițiunile art. 735 pr. civ. Ori cum actul de procedură ce se caută a se anula a luat naștere la 1880, sub vechiul cod de procedură ci- vilă, trebuie să-i căutăm nulitatea în dispoziția art. 735, după care am demonstrat că actul de procedură nu poate fi declarat nul;

Că, afară de aceasta și pentru un lux de argumen- tație mai adăogăm că art. 8 din regulamentul ho- tărnicilor vorbește de două feluri de citațiuni: una colectivă făcută de inginer și alta individuală adre- sată personal chemaților, apoi tot art. 8 mai spune că citația colectivă trebuie să aibă termen de cel pu- țin trei luni dela publicarea în *Monitorul Oficial*, pe când despre termenul citațiilor individuale nu spune absolut nici un cuvânt, deci în asemenea împrejurări termenul citațiilor individuale nu poate fi decât 40 de zile, prevăzut de art. 78 pr. civ., întrucât art.

8 din regulamentul hotărnicilor, nu deroagă întru nimic dela acest text de procedură (Casația secția I, No. 352 din 30 Octombrie 1884; a se vedea și Al. Degré, Vol. III, pag. 516 și urm.);

Considerând că, în specie, citația adresată lui Constantinide, i s'a predat la 29 Iulie 1880, iar termenul pentru lucrarea inginerului la fața locului era la 29 Septembrie acelaș an 1880, deci citația a fost înmănată cu mai mult de 40 de zile, tocmai în prevederile art. 8 din regulamentul hotărnicilor;

Că, nu se poate obiecta faptul publicării citațiunei colective la 22 Iulie 1880, căci aceasta privește pe toți vecinii, și dacă în adevăr prejudiciu ar fi avut contestatoarea după urma citațiunei, apoi el trebuie căutat nu în citațiunea colectivă ci în cea individuală, care după cum am arătat i-a fost înmănată în termen;

Că, dar, față de cele desvoltate, primul motiv al contestației cată a fi privit ca nefondat.

Având în vedere că, în al doilea rând, se susține de contestatoare, că chemarea autorului său de către inginer s'a făcut cu călcarea formelor arătate de art. 8 din regulamentul hotărnicilor, prin aceea că nu s'a ținut în seamă dispoziția art. 72 pr. civ., în sensul că, nu s'a comunicat odată cu citațiunea și un exemplar de petițiune;

Având în vedere că, o hotărnicie se începe după cum spune însuși regulamentul prin art. 5, prin o cerere de autorizație, ce va face proprietarul moșiei ce voește a face hotărnicia, președintelui tribunalului județului unde este situat imobilul; iar art. 6 urm., precizează ce trebuie să cuprindă cea cerere și mai departe art. 7 arată, că autorizațiunea se va da de președintele tribunalului, prin eliberarea unei ordonanțe către inginerul hotarnic propus, de a procedea la operațiunile hotărniciei;

Considerând că, față de aceste elemente date de regulamentul hotărnicilor, ne întrebăm care este caracterul cererei de care vorbește articolele de mai sus, este ea o adevărată acțiune, sau o cerere, sau o reclamațiune judiciară;

Considerând că, prin acțiune se înțelege facultatea sau dreptul de a se adresa la autoritatea judiciară, spre a face să înceteze violațiunea dreptului nostru, iar prin cerere sau reclamațiune judiciară, se înțelege exercițiul actual al unui drept;

Considerând că, deși facultatea de a cere grănitura de care vorbește art. 584 din codul civil, este un atribut al proprietăței, și ca orice acțiune care isvorăște direct din proprietate, nu poate fi decât o acțiune reală, dar aceasta nu formează decât baza cererei de hotărnicie, care propriu zis nu poate fi o adevărată acțiune în sensul legii, întrucât prin ea nu se aduce nici o pâră împotriva vecinilor, nici nu se precizează linia despărțitoare dintre proprietățile alipite, ci fiecare dintre vecini cată să-și hotărniciească proprietățile lor, sunt de o potrivă și reclamanți și pârâți, și chiar cheltuelile se fac în comun, și apoi încă un argument că cererea prevăzută de art. 5, nu este o adevărată acțiune, după care trebuie a se comunica exemplare, este că procesul într'o hotărnicie nu se consideră început, decât din momentul depunerii de proprietar la tribunal a planului și a cărței de hotărnicie;

Considerând că, chiar dacă am consideră prin imposibil, că cererea de autorizare de care vorbește art. 5 din regulamentul hotărnicilor ar fi o adevărată acțiune, atunci revine chestiunea dacă trebuie să i se aplice dispozițiunile art. 72 al. 2 pr. civ., adică să comunice și un exemplar după ea pârâtului odată cu citațiunea, formalitate ce se pretinde că s'ar impune față de dispozițiile din art. 8 al. 3 din regulamentul hotărnicilor;

Că, în adevăr, art. 8 al. 3 din regulament să exprime, că forma chemării se va face cu regulile prescise prin art. 69 și 72 pr. civ.; dar ce înseamnă aceasta, art. 69 pr. civ. vorbește de părțile și condițiunile ce trebuie să cuprindă o petițiune de acțiune, pe când în materia hotărnicilor acest lucru îl privește pe art. 6, deci în acest punct de vedere trimiterea la art. 69 pr. civ., nu poate fi privită de cât ca o inadvertență a autorului regulamentului hotărnicilor, și explicația lui în materie, nu poate fi privită decât relativ la sancțiunea nulității ce conține și pe care autorul regulamentului a voit s'o facă aplicabilă de o potrivă și în materia hotărnicilor; dar apoi art. 72 pr. civ. ce explicație poate avea, față de faptul că art. 8 al. 3 ne trimete la dispozițiunile lui, dar trimeterea o face după cum arată art. 8 în ce privește forma chemării, adică a conținutului ce trebuie să cuprindă citația, iar nu și-a comunicării exemplarului de petiție;

Considerând că, chiar dacă ne-am pune în ipoteza că comunicarea exemplarului de petițiune ar fi necesară, apoi care ar fi sancțiunea dacă această comunicare nu a avut loc, art. 72 pr. civ. și nici alte texte nu declară nulitatea în mod formal și deci ar trebui să ne raportăm tot la nulitatea prevăzută de art. 735 al. 2 pr. civ., dar pentru ca această nulitate să aibă ființă se cere ca călcarea formei să fi pricinuit părții un prejudiciu ireparabil; în specie însă contestatoarea nu a invocat un atare prejudiciu;

Că, dar, așa fiind și față de cele desvoltate, și al doilea motiv al contestației cată a fi privit ca nefondat.

Că, odată înlăturat al doilea motiv al contestației, rămâne fără interes a mai discuta al patrulea argument enunțat de intimat prin rezumatul de concluziuni, a prescripției de 30 ani a acțiunii în nulitatea acestui act de procedură, și întru cât el nefiind desvoltat contradictoriu în instanță, nu este câștigat căuzei;

Având în vedere că, al treilea motiv al contestației constă în aceia că, contestatoarea a susținut că depunerea cărții de hotărnicie și a planului este nulă, fiind că nu s'a făcut de proprietar, ci de inginer contra dispoziției art. 8 din regulamentul hotărnicilor;

Având în vedere că, conform art. 18 din regulamentul hotărnicilor, îndată ce s'a terminat hotărnicia, inginerul hotarnic va depune prin proprietar sau împuternicitul său la tribunalul ce va fi dat autorizația, hotărnicia și planul ce va fi făcut, adevărite cu a sa semnătură; că, din acest articol rezultă că planul și hotărnicia să se depună de proprietar sau împuternicitul său, și cauza pentru care se cere aceasta este că, din momentul depunerii se nasc mai multe efecte importante și anume: a) numai din momentul depunerii acestor acte se consideră procesul început; b) se întrerupe prescripțiunea; c) instanța se consideră legată între proprietar și vecini; și d) hotărnicia și planul nu se mai pot retrage (Chebapci, Vol. I pag. 354);

Considerând că, dacă depunerea planului are ca efect începerea procesului între proprietarul care a cerut hotărnicia și vecinul, apoi această depunere întrunește caracterul unei adevărate acțiuni, și cum pentru a putea intenta valabil o acțiune se cere a fi întrunite patru condițiuni, anume: a) un drept; b) un interes; c) calitatea; și d) capacitatea; deci în specia art. 18 din regulamentul hotărnicilor, cum va fi procesul început și instanța valabil legată, dacă depunătorului planului și a hotărniciei, îi lipsește „calitatea“, una din condițiunile pentru valabilitatea acțiunii.

Deci, dacă planul și hotărnicia trebuie depuse de

persoana care are calitatea de a face aceasta, ne întrebăm care este definiția calității, ca să putem deduce pe reprezentantul ei? Prin „calitate“, se înțelege facultatea legală de a lucra în justiție, și prin urmare este titlul cu care cineva figurează într'un act juridic, sau într'un proces, și acest titlu îl are proprietarul sau titularul dreptului litigios; deci, în cazul art. 18 regulamentul hotărnicilor acel care are calitatea de a depune planul și hotărnicia la tribunal, nu poate fi decât proprietarul care a cerut hotărnicia sau împuternicitul său;

Căns' derând apoi că, acei care au interesul să ridice excepțiunea nedepunerii planului și hotărniciei, de persoana care are calitatea de a face această operațiune, sunt neapărat vecinii, căci încă o consecință a acestei depuneri este și întreruperea prescripțiunii, de oarece cum s'ar putea împedica o prescripțiune începută de un vecin, fără să fi operat o întrerupere valabilă a prescripțiunii? Un exemplu va elucida cestiunea: vecinul despre care se face hotărnicia mai avea șase luni pentru a prescrie proprietatea ce o reclama, dacă înainte de îndeplinirea acestor șase luni se depune planul și hotărnicia în condițiunile art. 18 din regulamentul hotărnicilor, prescripția este întreruptă și vecinul nu și-a ajuns scopul din cauza efectului ce'l produce îndeplinirea cerințelor art. 18 menționat.

Dar naște acum întrebarea: ce s'ar întâmplă dacă depunerea actelor se va face de inginer, fără intervenția proprietarului, adică de o persoană fără calitate? Se va declara nulă acțiunea, sau proprietarul ar fi în drept să ratifice depunerea? Jurisprudența a hotărât în mod constant în cazuri analoage, că se poate ratifica actele judecătorești necomplete, din cauză că sunt făcute de persoane fără calitate, însă numai cu condițiunea ca ratificarea să fie făcută în termen; și cum în această materie a depunerii planului și hotărniciei, nu se cere să fie făcută într'un termen fatal, apoi ea poate fi ratificată ori când;

Considerând că, în specie, depunerea planului și hotărniciei, s-a făcut de către inginerul Leon Botez prin petiția înregistrată la No. 2764 din 8 Aprilie 1881, totuși această depunere a fost ratificată, atât de Anton Cincu prin faptul că a cerut la 21 Martie 1884, adevăritarea planului și hotărniciei, precum și de d-l Nestor Cincu, atunci când a cerut la 26 Mai 1911 executarea menționatelor acte;

Considerând că, chiar în ipoteza în care se susține de contestatoare că aceste ratificări nu pot fi ținute ca valabile, totuși această ratificare poate fi făcută chiar astăzi, nimic neopunându-se la aceasta;

Considerând că, de altfel, această ratificare făcută azi, este privită ca valabilă și din punctul de vedere că prin ea nu se nesocotește sau lovește nici un

drept al contestatoarei, de oarece nu formulează nimic în această privință;

Considerând că, din toate aceste puncte de vedere, planul și hotărnicia deși depuse de inginerul Leon Botez, dar ratificată această depunere de intimat, se consideră astfel îndeplinite dispozițiunile art. 18 din regulamentul hotărnicilor și ca consecință motivul al treilea de contestație cată a fi privit ca nefondat;

Având în vedere al patrulea motiv al contestațiunei, care consistă în aceea că înmânarea schiței de plan și a hotărniciei impusă de art. 18 din regulamentul hotărnicilor s'a făcut cu călcarea formelor art. 74 pr. civ.; căci agentul care a făcut această înmânare, calcă gradațiunea art. 74, lăsând actele în mâna unui grămătic, fără constatarea prealabilă și expresă a lipsei de rude;

Având în vedere că, în fapt, se constată din procesul-verbal dresat de agentul judecătoresc la 9 Mai 1883 că, în lipsa d-lui Neculai Constandinides cartea de hotărnicie No. 284 și schița de plan, a lăsat-o în mâna unui grămătic-comptabil, care a refuzat a-și spune numele și a da dovada de primire;

Având în vedere și dispozițiunea art. 74 din vechea procedură, civilă sub imperiul căreia s'a efectuat actul, și care arată prin al doilea aliniat că „dacă agentul judecătoresc nu găsește la domiciliu nici pe vre-una din rudele sale, nici cel puțin vre-un servitor, el va da îndată citațiunea unui vecin, etc.“; apoi din modul cum e formulat acest aliniat și din particulele întrebunțate de „nici“, rezultă că legiuitorul a înțeles alternativa între rude și servitor, fără a face vre-o distincție de întâetate sau vre-o gradație a ordinei ce trebuie observată în predarea citațiilor, după cum de altfel prevede în mod formal art. 74 pr. civ. din noul cod de pr. civ.;

Că, astfel, înmânarea cărței de hotărnicie și a planului, după cum constată procesul-verbal din 9 Mai 1883, s'a făcut în conformitatea art. 74 din vechea pr. civ., și deci nu este locul a se aplica sancțiunea art 76 din pr. civ.;

Că, în asemenea condițiuni, și motivul al patrulea al contestației cată a fi privit ca nefondat.

Având în vedere al cincilea motiv al contestației, care constă în aceea că, procesul-verbal No. 1062 din 1884, prin care se adeverește hotărnicia și pla-

nul moșiei Cociorveni, nu se poate executa față de contestatoare, fiindcă el este fără ființă, obiectul său fiind inexistent, iar pe de altă parte nu este dat contradictor cu autorul contestatoarei;

Că, pentru a vedea dacă operațiunea tribunalului în specie este sau nu conformă cu principiile și regulile statornicite de regulamentul hotărnicilor, urmează în prealabil a cerceta actele din dosar, și din care rezultă că: prezentându-se tribunalului planul și hotărnicia moșiei Cociorveni, la 8 Aprilie 1881, și după ce au fost comunicate vecinilor, apoi tocmai la 21 Martie 1884, se cere de către Anton Cincu, prin petiția înregistrată la No. 2649. ca atât planul cât și hotărnicia să se investească cu fărmatitățile legale; iar tribunalul prin procesul-verbal No. 1062 din 23 Martie acelaș an 1884, după ce constată comunicarea și neexistența a nici unei contestații, în virtutea art. 30 din regulamentul hotărnicilor, dispune «adeverirea hotărniciei și planului, și din momentul acestei adevăriri, cartea de hotărnicie rămâne investită cu tăria unui act public autentic și semnele de hotare așezate se vor socoti semne de hotare definitive având toate consecințele hotarelor de asemenea natură»;

Că, motivul contestației este cu privire tocmai la acest proces-verbal No. 1062 din 1884, de adevărirea hotărniciei și a planului și pe care-l consideră fără ființă, față de procedarea tribunalului, căci este lipsit de obiect;

Considerând că, regulamentul hotărnicilor prevede din momentul depunerii la tribunal a planului și hotărniciei, două rânduri de operațiuni bine distincte și care nu se pot înlocui una pe alta, ci din contra se complinesc, și aceste operațiuni sunt după cum însăși titlurile ni le definesc: titlul V, judecarea hotărnicilor, și titlul VI, executarea hotărnicilor, și în acest din urmă titlu, art. 30 prevede cazul când vecinii dau inginerului mulțumire pe hotărnicie și atunci inginerul pune semnele definitive pe liniile despărțitoare, încheind proces-verbal despre această operațiune; depune apoi lucrările complete la tribunal, care așteptând două luni depline dela primirea hotărniciei de către vecini și nefiind contestații ivite, adeverește planul și hotărnicia, iar semnele de hotar așezate se consideră ca hotare definitive.

Este a se ști, că această executare de care vor-

bește art. 30 din regulament, în virtutea cărui titlu se face? Răspunsul vine foarte ușor și dela sine, titlul nu poate fi altul decât transacția urmată între părți prin mulțumirile date de ele, și primite de inginer care, în specie, are mai mult caracterul unui funcționar public, decât caracterul unui expert; dar aceste declarațiuni de mulțumire sunt ele definitive și irevocabile, cu alte cuvinte părțile care le-au dat, mai pot ele să facă contestație? Desigur că da, și aceasta o spune tot art. 30 prin al. 2 și nu se poate susține că termenul de două luni pentru contestație privește pe acei vecini care nu au dat mulțumire, căci acestora, după cum se va desvolta mai în urmă, li se aplică alte reguli; ci acest termen este un termen de resgândire a acelor vecini care au dat la început mulțumire, dar care mai în urmă după ce au primit planul și hotărnicia, adică după ce lucrarea inginerului este desăvârșită, își pot da seama în deplină cunoștință de cauză de valoarea declarațiunilor de mulțumire făcute în primul moment și deci să persiste sau nu în ele.

Apoi acelaș art. 30 prevede, după ce hotărnicia s'a adevărit, prin cel din urmă aliniat și săvârșirea ultimului act de executare, cu alte cuvinte art. 30 din regulament, reglementează în întregime cazul special pe care-l prevede;

Că, dar art. 30 din regulamentul hotărnicilor specificând cazul când s'a dat mulțumire din partea tuturor vecinilor pe hotărnicie, urmează a vedea care este modul de procedare, în cazul când asemenea mulțumiri nu au existat;

Considerând că, mai înainte de a trece la cazul propus, aci este locul a arăta susținerilor intimatului că, dacă jurnalele de adevărire în cazul când nu a existat nici o nemulțumire, cu alte cuvinte când mulțumiri au fost, nu sunt susceptibile de apel, cum a hotărât Inalta Curte de casație (Bul. Cas. 1895, p. 597); apoi aceasta este conform cu toate principiile, căci fiind vorba, în specie, de o transacție, care are între părțile care au convenit puterea unei sentințe neapelabile (art. 1711 c. civ.), și ca atare argumentul vine tocmai în favoarea temei desvoltate.

Trecând la cazul când nu au existat mulțumiri din partea tuturor vecinilor, este a se vedea care este norma de procedat pentru a ajunge la executarea hotărnicilor.

Considerând că, din moment ce planul și hotărnicia au fost depuse la tribunal, conform art. 18 din regulamentul hotărnicilor, pentru confirmare, cazul este cu totul altul decât executare, căci ne găsim în îndeplinirea dispozițiunilor dela titlul V, adică judecarea hotărnicilor; căci din acest moment, după cum am arătat cu ocazia desvoltării motivului al treilea de contestație, se consideră procesul început și instanța legată între proprietar și vecini, ori în asemenea caz procesul iea sfârșit numai prin darea unei hotărâri, care în cazul unei confirmări a hotărniciei sancționează lucrarea inginerului, pentru stabilirea hotarelor celor două moșii vecine;

Că, o adevărată judecată trebuie urmată cu ocazia confirmării hotărnicilor, în cazul când nu există declarațiuni de mulțumire din partea vecinilor, rezultă aceasta în mod evident și implicit, cu toată economia autorului regulamentului hotărnicilor, din dispozițiunile art. 22 din regulament, care arată în mod clar în primul său aliniat că, chemările în judecată și judecata se va urma de tribunal după regulile prescise de procedura civilă, iar în aliniatul 3 că, «judecata se va face începând mai întâi dela vecinătățile ce au dat mulțumire», și naște întrebarea care ar fi rezonul juridic al acestui aliniat, dacă și pentru vecinătățile care nu au dat mulțumire s'ar proceda conform art. 30 din regulament, decât că autorul a voit să evidențieze mai mult că numai prin judecată se face confirmarea hotărniciei în cazul când nu sunt numai mulțumiri; că, titlul V, nu se poate susține că prevede judecata numai a contestațiilor, căci tot art. 22, prin aliniatul următor 4, arată că «după aceasta va procede și în cercetarea contestațiilor despre celelalte vecinătăți, etc.», deci articolul arată în mod clar prin deosebitele sale aliniate că este vorba de judecarea atât a vecinătăților ce nu au făcut contestație și care nu au dat în acelaș timp nici mulțumiri, precum și acelor vecinătăți care au făcut contestații;

Considerând de asemenea că confirmarea hotărnicilor, în cazul când vecinii nu au dat mulțumiri, se face sub formă de judecată, se mai deduce și din argumentul tras din art. 15 din regulament, care în aliniatul 2, partea sa finală arată vorbind de vecini că, «dacă se va servi cu acele acte înaintea tribunalului care va judeca hotărnicia», etc., rezultă că ju-

decata există în adevăr cu ocazia confirmării hotărâniciei, ba încă și mai mult vecinul se poate servi și de acte pentru a-și dovedi susținerile sale; argumentul în susținerea temei mai rezultă și din modul cum este formulat art. 25, când se exprimă «tribunalul chemat a judeca hotărânicia va da întâietate la judecarea aceleia ce va fi depus hotărânicia mai înainte», ceea ce nu ar fi avut nici un rost, dacă hotărânicile nu erau supuse judecăței, ci urma a se proceda conform art. 30 din regulamentul hotărânicilor;

Considerând că, chestiunea a fost văzută și tranșată în mod constant de Inalta Curte de casație, care zice: că, pentru a ajunge la definitivă confirmare a unei hotărânicii, începută prin depunerea ei în acest scop, trebuie să fie legată instanța prin citarea părților, instanță care se termină printr'o hotărâre, putând avea loc cu această ocazie și debateri contradictorii (Cas. I, No. 466 din 21 Septembrie 1910; Cas. s. I, No. 120 din 10 Martie 1878; Cas. s. I, 287 din 23 Iunie 1878);

Considerând că, doctrina, prin Chebapci, merge mai departe și cere că tribunalul cu ocazia judecării confirmării unei hotărânicii este dator, că chiar în lipsa vecinilor, să examineze actele și să îndatorească pe proprietarul ce și face hotărânicia, a dovedi că cele conținute în cartea de hotărânicie sunt adevărate și că înlinderea în ea este conformă cu conținutul actelor sau cu usucapiunea (Chebapci, Vol. I, pag. 371);

Considerând că, procedând astfel, pe lângă ce se face o justă aplicație a principiilor și dispozițiilor regulamentului hotărânicilor, dar se mai economisește timpul în ce privește realizarea scopului, căci odată citați toți vecinii, cu ocazia confirmării hotărâniciei, apoi debaterile având loc contradictoriu, tranșează și litigii, din acelea care ar fi putut forma obiectul unor contestațiuni posterioare, și prin aceasta hotărânicia își capătă ființa cu un moment mai înainte;

Considerând că, odată tranșată chestiunea în ce privește confirmarea hotărâniciei, este de văzut și modul executării ei, adică materia tratată în regulamentul sub titlu VI;

Considerând că, s'a văzut cazul excepțional prevăzut de art. 30 din regulamentul, apoi restul articolelor tratează tocmai materia ce ne preocupă, căci art. 31 prin primul său alineat reglementează executarea tocmai a sentințelor date în cazul când vecinii nu au dat mulțumire, adică când au existat ne-

înțelegeri între ei, cu alte cuvinte a sentințelor pronunțate cu ocazia confirmării hotărâniciei; iar în articolul 31 vorbește de stăpânirile contestate și care rămân statu-quo, până ce se va pronunța ultima instanță, și aci este vorba tocmai de contestațiunile ivite posterior confirmării hotărâniciei, și aliniatul ultim arată că punerea semnelor de hotare se face totdeauna în prezența unui membru al tribunalului;

Că, odată stabilit în principiu modul cum trebuie procedat, în conformitate cu regulamentul hotărânicilor, cu judecarea confirmării hotărânicilor și executarea lor, în cazurile când există mulțumiri din partea vecinilor și în cazurile când aceste mulțumiri nu există, să treacă la examinarea cazului în specie noastră;

Considerând că în procesul-verbal No. 1062 din 23 Martie 1884, s'a procedat ca și cum vecinii moșiei Cocioroveni, ar fi dat mulțumire inginerului hotar-nic, mulțumiri care nu au existat în specie, deci regulat urma să se facă judecarea confirmării zisei hotărânicii cu citarea tuturor vecinilor și nefăcându-se, jurnalul este dat fără ființă de obiect și ca atare lipsindu-i una din condițiunile necesare pentru ca să existe, el este considerat nul;

Că, dar, din toate aceste puncte de vedere motivul al cincilea de contestațiune, cată a fi privit ca fondat;

Considerând că, procesul-verbal No. 1062 din 1884 dat de tribunal pentru adevărea hotărâniciei moșiei Cocioroveni, fiind nul, naște întrebarea care sunt actele pe care el le viciază, de sigur că toate acele care îi urmează și care n'ar fi putut lua naștere fără existența acestui proces-verbal și aceste acte sunt acele dresate cu ocazia executării pe teren a planului și hotărâniciei în zilele de 27 și 28 Iunie 1911, precum și în zilele de 29 și 30 Septembrie 1911;

Că, dar, față de cele desvoltate, urmează a se admite în parte contestația de față, a se declara nul procesul-verbal No. 1062 din 1884, de adevărea planului și hotărâniciei moșiei Cocioroveni și ca consecință a se anula și actul de executare pe teren a acelu plan și hotărânicie, în ce privește vecinătățile care desparte de contestatoarea Maria C. Plagino;

Că, odată admisă contestația bazat pe motivul al cincilea, nu mai prezintă nici un interes a mai discuta și motivele șase și șapte din resumatul de concluziuni, care au fost invocate și desvoltate numai în cazul când procesul-verbal de adevărea No. 1062 din 1884 s'ar fi considerat ca un titlu susceptibil de executare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător V. G. Ionescu, admite în parte contestațiunea, etc.

Semnați: C. N. Crivetz, V. G. Ionescu.